

що видатки з державного бюджету України незначні, то виникають проблеми з своєчасним виконанням постанов суду про примусове видворення незаконних мігрантів.

Література:

1. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства. Закон України від 22 вересня 2011 року № 3773-VI. Відом. Верх. Ради України. 2012. № 19-20. Ст. 179.
2. Статистика дані ДМСУ за 2020-2021 рр. URL: <https://dmsu.gov.ua/diyalnist/statistichni-dani.html> (дата звернення: 19.11.2021).
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06 липня 2005 року № 2747-IV. Відом. Верх. Ради України. 2005. № 35-36, № 37. Ст. 446.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МОНІТОРИНГУ ПРОЦЕДУР ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Пальонка В. І.

*студентка 3 курсу юридичного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

В сучасних умовах однією з головних вимог суспільства є ефективне використання фінансового ресурсу держави. Потреба у професійному державному фінансовому контролі за проведенням публічних закупівель не зменшується, а навпаки, щодня зростає, оскільки в процесі практичного здійснення закупівель виявляються неабиякі прогалини законодавства у цій сфері та виникає потреба їх усунення й удосконалення відповідної нормативно-правової бази. Зважаючи на викладене, метою даного дослідження є аналіз загальних засад правового регулювання моніторингу процедур публічних закупівель.

Інститут моніторингу процедур публічних закупівель в нинішньому його вигляді було впроваджено у 2018 році, хоча поняття «моніторинг державних закупівель» вперше було використано у закупівельному законодавстві ще в 2010 році.

В цілому порядок моніторингу регулюється ст. 8 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII [1] та стосується виключно процедур закупівель, якими є відкриті торги, торги з обмеженою участю, конкурентний діалог та переговорна процедура закупівлі. Окремі положення щодо моніторингу закупівель регламентуються

Законом України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 № 2939-ХІІ [2]. Нормами ч. 2 ст. 2 цього акту встановлено, що державний фінансовий контроль забезпечується органом державного фінансового контролю через проведення державного фінансового аудиту, інспектування, перевірки закупівель та моніторингу закупівлі [2].

На сьогодні органом державного фінансового контролю в Україні є Державна аудиторська служба України, і саме вона та її міжрегіональні територіальні органи і здійснюють моніторинг процедур закупівель (ч. 1 ст. 8 Закону України «Про публічні закупівлі») [1]. На відміну від трьох інших видів контролю, таких як аудит, інспектування та перевірка, які проводять за місцезнаходженням підконтрольної установи чи за місцем розташування об'єкта права власності, моніторинг закупівлі здійснюють за місцезнаходженням органу державного фінансового контролю. Окремо слід зауважити, що Закон України «Про публічні закупівлі» не передбачає чіткого переліку випадків, за яких здійснюється моніторинг Державною аудиторською службою України, а за яких – її міжрегіональними територіальними органами [4].

Відповідно до п. 14 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про публічні закупівлі» моніторинг процедури закупівлі – це аналіз дотримання замовником законодавства у сфері публічних закупівель під час проведення процедури закупівлі, укладення договору про закупівлю та протягом його дії з метою запобігання порушенням законодавства у сфері публічних закупівель [1]. Для моніторингу орган державного фінансового контролю може використовувати не тільки інформацію, що оприлюднена в електронній системі закупівель, а й інформацію, що міститься в єдиних державних реєстрах, та інформацію в базах даних, відкритих для доступу центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю (ч. 2 ст. 8 Закону України «Про публічні закупівлі»). Зважаючи на це, замовникам при проведенні закупівель також слід перевіряти інформацію в єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним.

Перелік підстав, за наявності яких приймається рішення про початок моніторингу процедури закупівлі, встановлений ч. 2 ст. 8 Закону України «Про публічні закупівлі», а саме: 1) дані автоматичних індикаторів ризиків; 2) інформація, отримана від органів державної влади, народних депутатів України, органів місцевого самоврядування, про наявність ознак порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель; 3) повідомлення в засобах масової інформації, що містять відомості про наявність ознаки порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель; 4) виявлені органом державного фінансового контролю ознаки порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель в інформації, оприлюдненій в електронній системі закупівель; 5) інформація, отримана від громадських об'єднань, про наявність ознак порушення (порушень) законодавства у сфері публічних заку-

півель, виявлених за результатами громадського контролю у сфері публічних закупівель відповідно до статті 7 цього Закону [1]. Таке рішення приймає керівник органу державного фінансового контролю або його заступник (чи уповноважена керівником особа), при цьому, в силу положень абз. 3 ч. 1 ст. 8 аналізованого нормативно-правового акту, моніторинг процедури закупівлі не проводиться на відповідність тендерної документації вимогам ч. 4 ст. 22 цього Закону.

Методика визначення автоматичних індикаторів ризиків, їх перелік та порядок застосування затверджені наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2020 № 647 [5]. Якщо ж окремі питання не можуть бути перевірені під час моніторингу процедури закупівлі, виникає потреба у документальній та фактичній перевірці закупівель, проведення якої регламентується Порядком проведення перевірок закупівель Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 № 631 [3].

За результатами моніторингу процедури закупівлі посадова особа органу державного фінансового контролю складає та підписує відповідний висновок. Слід зазначити, що такий висновок має затвердити виключно керівник органу державного фінансового контролю або його заступник. У випадку ж затвердження його іншою посадовою особою висновок не буде відповідати закону. В силу ч. 6 ст. 8 Закону України «Про публічні закупівлі» висновок підлягає оприлюдненню в електронній системі закупівель протягом трьох робочих днів з дня його складання [1]. У висновку аудиторами обов'язково зазначаються: 1) найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код замовника в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, щодо якого здійснювався моніторинг процедури закупівлі; 2) назва предмета закупівлі із зазначенням коду за Єдиним закупівельним словником (у разі поділу на лоти такі відомості повинні зазначатися щодо кожного лота) та назви відповідних класифікаторів предмета закупівлі і частин предмета закупівлі (лотів) (за наявності) та його очікувана вартість; 3) унікальний номер оголошення про проведення конкурентної процедури закупівлі, присвоєний електронною системою закупівель, та/або унікальний номер повідомлення про намір укласти договір про закупівлю у разі застосування переговорної процедури закупівлі; 4) опис порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель, виявленого за результатами моніторингу процедури закупівлі; 5) зобов'язання щодо усунення порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель (ч. 7 ст. 8 Закону України «Про публічні закупівлі») [1]. Протягом п'яти робочих днів з дня оприлюднення органом державного фінансового контролю висновку замовник має оприлюднити через електронну систему закупівель інформацію та/або документи, що свідчать про усунення порушення (порушень) законодавства у сфері публічних

закупівель, що викладені у висновку, або аргументовані заперечення до висновку, або інформацію про причини неможливості усунення виявлених порушень.

Якщо орган державного фінансового контролю підтвердить факт усунення замовником порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель, викладених у висновку, про що цей орган має зазначити в системі Прозоро протягом п'яти робочих днів з дня оприлюднення замовником відповідної інформації в електронній системі закупівель, службова (посадова) особа замовника, уповноважена особа замовника не притягається до адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері закупівель з порушень, які замовник усунув відповідно до висновку. У разі незгоди замовника з інформацією, викладеною у висновку, він має право оскаржити цей висновок до суду протягом 10 робочих днів з дня його оприлюднення, про що зазначається в електронній системі закупівель протягом наступного робочого дня з дня його оскарження до суду. Таким чином, оскарження результатів моніторингу до суду – це право замовника [5].

Отже, моніторинг закупівель є унікальним заходом державного фінансового контролю, особливістю якого є відкритість та прозорість, позаяк основні дії як замовників, так і працівників Держаудитслужби під час моніторингу відображаються публічно в електронній системі закупівель та є доступними для будь-яких суб'єктів.

Література:

1. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text> (дата звернення: 21.11.2021).
2. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> (дата звернення: 21.11.2021).
3. Порядок проведення перевірок закупівель Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 № 631. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/631-2013-%D0%BF#Text> (дата звернення: 21.11.2021).
4. Онищенко В. Моніторинг публічних закупівель. *Бухгалтер*. 27.07.2020. URL: <https://www.budgetnyk.com.ua/article/131-montoring-publchnih-zakupvel> (дата звернення: 21.11.2021).
5. Про затвердження Методики визначення автоматичних індикаторів ризиків, їх переліку та порядку застосування: Наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2020 № 647 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1284-20#n4> (дата звернення: 21.11.2021).